

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-07-27 Nr. NV-1911

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-836(3) TAIS-23-7702(4)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-500 10, 12 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIVP-2606		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-06-14	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ Nesvarstyta 2023-07-25	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje) ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo nariai I. Pakarklytė, M. Matijošaitis, A. Kupčinskas, M. Danielė, T. V. Raskevičius, M. Ošmianskienė, M. Puidokas, E. Sabutis, A. Vyšniauskas, O. Leiputė įregistravo Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo (toliau – GGAĮ) 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2606, kuriuo **siūloma uždrausti veisti, prekiauti ir eksponuoti gyvūnus augintinius, kuriems neteisėtai atliktos veterinarinės procedūros, pakeičiančios gyvūnų augintinių išvaizdą ar gyvūnų fiziologines funkcijas** (ausų, uodegų trumpinimas, balso stygų pažeidimas, nagų pašalinimas ir kt.), išskyrus gyvūnų kastravimą ir kitus teisės aktuose numatytus atvejus arba veterinarines procedūras, atliekamas veterinarijos gydytojo sprendimu dėl gyvūno sveikatos.

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pažymima, kad priėmus šias GGAĮ pataisas, kuriomis tikimasi sumažinti privačių asmenų paskatas atlikti veterinarines procedūras, siekiant pakeisti gyvūnų augintinių išvaizdą ar fiziologines funkcijas, būtų pasiektas teigiamas rezultatas – sumažėjęs žiauraus elgesio su gyvūnais augintiniais atvejų ir gyvūnų, kuriems yra atliktos Lietuvoje nelegalios veterinarinės procedūros, skaičius. Duomenys apie problemos mastą nepateikti, tačiau pažymima, kad gyvūnų teises saugančios nevyriausybinės organizacijos nuolat pastebi gyvūnus augintinius, kuriems yra neteisėtai atliktos tokios procedūros.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projektu siūlomos priemonės prisideda prie Vyriausybės programos 162.6. p. „*Užtikrinta gyvūnų gerovė ir apsauga*.“ nuostatų įgyvendinimo.

Siūloma iš esmės pritarti GGAĮ Nr. VIII-500 10, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2606 (toliau – Įstatymo projektas), tačiau pasiūlyti Seimui jį **tobulinti**, atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1) Siūlytina, vadovaujantis teisėkūros aiškumo principu, Įstatymo projektu keičiamuose GGAĮ 10, 12 ir 19 straipsniuose pateikti nuorodą į GGAĮ 4 straipsnio 2 dalies 9 punktą nekartojant nuostatų, taip pat, siekiant aiškesnio reglamentavimo teikiant minėtą nuorodą, – tuos pačius straipsnius papildyti žodžiu „*draudžiamos*“. GGAĮ 4 straipsnio 2 dalies 9 punkte nustatyta, kokios veterinarinės procedūros laikomos žiauriu elgesiu su gyvūnais, jų kankinimu. Šios procedūros pakartojamos Įstatymo projektu keičiamuose GGAĮ 10, 12 ir 19 straipsniuose.

2) Siūlytina Įstatymo projektu Nr. XIVP-2606 keičiamame Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 9 punkte, siekiant sumažinti piktnaudžiavimo atvejų, prieš žodį „*sprendimu*“ įrašyti žodį „*rašytiniu*“.

3) Įstatymo projektu keičiamuose GGAĮ 10 ir 12 straipsniuose vartojamas žodis „*nevisavertis*“ pagal prasmę yra svetimybė, todėl siekiant žodžio prasmės aiškumo siūlytina jį keisti žodžiu „*nesveikas*“.

4) Siūlytina, siekiant užtikrinti teisėtų lūkesčių apsaugą ir išvengti nepagrįstų nuosavybės teisės suvaržymų, Įstatymo projekte papildomai reglamentuoti juo nustatomų draudimų taikymą atsižvelgiant į laikotarpį, t. y. kad šie draudimai netaikomi dėl gyvūnų, kuriems, siekiant pakeisti išvaizdą ir (ar) fiziologines funkcijas, atitinkamos veterinarinės procedūros atliktos iki 2013 m. sausio 1 d. (data siejama su GGAĮ 4 straipsnio 2 dalies 9 punkto nuostatų, apimančių atitinkamas veterinarines procedūras – vieną iš žiauraus elgesio su gyvūnais formų, nustatymu).

5) Siūlytina Įstatymo projektu keičiamuose GGAĮ 10 ir 19 straipsniuose suvienodinti reikalavimus veisiamiems ir eksponuojamiems gyvūnams, nes GGAĮ 19 straipsnio 5 dalyje parašytas kablelis ir taip nustatytas griežtesnis draudimas eksponuoti nei veisti gyvūnus augintinius, todėl šis straipsnis tikslintinas – atsisakoma kablelio.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

6) Siūlytina, siekiant nustatyti gyvūnų augintinių pardavimo draudimą Lietuvos Respublikos teritorijoje, apie Įstatymo projektą pranešti Europos Komisijai (EK) ir kitoms valstybėms narėms vadovaujantis atitinkamų ES ir nacionalinių teisės aktų nuostatomis. Įstatymo projektu siūloma uždrausti parduoti gyvūnus augintinius, kuriems atliktos veterinarinės procedūros, išvardytos GGAĮ 4 straipsnio 2 dalies 9 punkte. EK, gavus valstybės narės teikiamą notifikavimo pranešimą, Įstatymo projekto priėmimas sustabdomas ne trumpiau kaip 3 mėn. laikotarpiui (arba 6 mėn. laikotarpiui, kai EK ar kita valstybė narė per 3 mėn. nuo pranešimo apie techninio reglamento projektą gavimo pateikia pastabą), todėl atitinkamai siūloma Seimui įvertinti planuojamą Įstatymo projekto priėmimo laiką ir Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą šio įstatymo įsigaliojimo terminą. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą turi įsigalioti gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos, laikantis „dviejų datų“ taisyklės, atitinkamai siūloma nustatyti Įstatymo projekto įsigaliojimo datą – **2024 m. gegužės 1 d.**

7) Siūlytina papildyti Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 punktą ir, atsižvelgus į GGAĮ 3 straipsnio 9 dalyje priskirtą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kompetenciją, pranešimo Europos Komisijai pateikimo termino išlaikymą ir „dviejų datų“ taisyklę, 4 straipsnio 2 dalyje įrašyti konkrečią instituciją – Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą, kuri patvirtintų šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2024 m. balandžio 30 d.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymo nuostatų įgyvendinimo mechanizmas bus nustatytas VMVT parengtais įgyvendinamaisiais teisės aktais. Vadovaujantis GGAĮ 3 str. 9 dalies 10 punktu, „*Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tvirtina veterinarinių procedūrų, kurias leidžiama atlikti specialiai apmokytiems asmenims, sąrašą ir nustato jų atlikimo tvarką.*“.

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenustatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektas 5 darbo dienas buvo skelbiamas derinti su visuomene (tame tarpe ir tikslinėmis grupėmis – veterinarijos gydytojus vienijančiomis asociacijomis, gyvūnų teisių ir apsaugos organizacijomis, kinologų ir felinologų draugijomis, kurios pastabų nepateikė), suinteresuotomis valstybės institucijomis. Atsižvelgdama į Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės 2023-06-19 pažymoje Nr. NV-1491 pateiktas pastabas pirminei Projekto versijai, Aplinkos ministerija 2023-06-19 organizavo pasitarimą su Žemės ūkio ministerija, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba nesuderintiems klausimams aptarti, papildomai Projekto turinį derino darbo tvarka su Teisingumo ministerija, ir pakartotinai pateikė atitinkamai patikslintus teikimo lydraštį ir Projektą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

- Projektas suderintas be pastabų su Vidaus reikalų ministerija, atsižvelgta į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabas ir pasiūlymus.
- Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pateiktų pastabas ir pasiūlymus bei su šiomis institucijomis derinimas užbaigtas darbo tvarka.
- Projektas suderintas su Lietuvos veterinarijos gydytojų asociacija ir Lietuvos smulkiųjų gyvūnų veterinarijos gydytojų asociacija. Kiti suinteresuoti subjektai (VŠĮ „Lietuvos gyvūnų teisių ir apsaugos organizacija“, VŠĮ „Gyvūnų gerovės iniciatyvos“, Lietuvos kinologų draugija, Lietuvos felinologų draugija) pastabų ar pasiūlymų nepateikė.
- Vadovaujantis 2023-07-25 tarpinstituciniame pasitarime priimtais sprendimais, pateiktas patikslintas (suderintas darbo tvarka) Projektas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Vėluojama pateikti Vyriausybės išvadą Seimui 6 savaites.

Atsižvelgiant į tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, siūlome patikslintą Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas